

УДК 327:005.591.452:005.21(477+73)

DOI <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2025.32.34>

ОЗНАКИ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ ТА США

Ліпкан Володимир,

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики*

Академії праці, соціальних відносин і туризму

ORCID ID: 0000-0002-7411-2086

<https://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0012068>

WoS: LIH-1184-202

Scopus Author ID: 58683489200

Стаття присвячена всебічному аналізу зовнішньополітичного змісту ознак стратегічного партнерства на прикладі України та США. Констатовано відсутність консенсусних і науково розроблених засад визначення тих чи тих акторів як «стратегічних партнерів»; проблемні питання у формулюванні та пріоритезації окремих ознак у контексті парадигми стратегічного партнерства в політологічних дослідженнях.

Методологічною основою статті є політична лінгвістика, теорія політології, теорія геостратегії, герменевтичний аналіз, теорія ігор.

Указано види політичної взаємодії: стратегічне партнерство, партнерські відносини, прагматичні відносини, практичну взаємодію. Установлено чіткий перелік ознак, які описують стратегічне партнерство. Продemonстровано, що серед стратегічних партнерів наявні суттєві геостратегічні розбіжності як щодо спільних цінностей, так і щодо ставлення до України, бачення її ролі та шляхів формування гарантованого і стійкого тривалого миру, притягнення до відповідальності міжнародних злочинців російського режиму, що вчинили міжнародні злочини через війну проти України. Констатовано, що коаліція інтересів і коаліцій дій не завжди збігаються, що, відповідно до теорії ігор, зменшує функціонал виграшу.

За допомогою герменевтичного методу й методів політичної та правничої лінгвістики встановлено численні колізії в актах стратегічної правотворчості, що визначають зовнішню політику України, продемонстровано нечіткість ознак, якими послуговуються під час визначення певного міжнародного актора стратегічним партнером. На конкретних прикладах взаємодії зі США, Туреччиною, КНР доведено різноаспектність процесів зовнішньополітичної взаємодії, водночас відмежовано її й стратегічне партнерство через проведення чітких червоних ліній для партнерів на підставі встановлення конкретних ознак, які визначають партнера стратегічним саме для України.

Формулювання ознак стратегічного партнерства уможлиблює встановити, що відносини стратегічного характеру мають бути спрямовані на реалізацію українських національних інтересів, на базі українських національних цінностей з метою ствердження української державності й національної ідентичності, гарантування територіальної цілісності, непорушності державного кордону, державного суверенітету й незалежності, визнання суверенної рівності, міжнародної суб'єктності України та повага до неї.

Запропоновано легітимізувати найістотніші ознаки стратегічного партнерства в оновленій Стратегії зовнішньополітичної діяльності України.

Ключові слова: *ознаки стратегічного партнерства, стратегічне партнерство, коаліція інтересів, стратегічна політика, стратегічний курс держави, зовнішня політика, двосторонні безпекові угоди, міжнародна безпека, геостратегія Української Держави, українська цивілізаційна ідентичність, червоні лінії, суверенна рівність.*

Lipkan Volodymyr. Signs of strategic partnership: the case of Ukraine and the USA

The article provides a comprehensive analysis of the foreign policy dimensions of strategic partnership signs, using the case of Ukraine and the United States as an example. It highlights the lack of consensus and scientifically developed foundations for defining certain actors as "strategic partners", as well as challenges in formulating and prioritizing specific signs within the paradigm of strategic partnership in political science research.

The methodological framework of the study incorporates political linguistics, political science theory, geostrategy, hermeneutic analysis, and game theory. The article identifies various forms of political interaction, including strategic partnership, partnership relations, pragmatic relations, and practical cooperation. A clear set of characteristics defining strategic partnership is established.

The study demonstrates that significant geostrategic differences exist among current strategic partners, particularly concerning shared values, attitudes toward Ukraine, perceptions of its role, and approaches to ensuring lasting and sustainable and resilience peace. Additionally, it examines the issue of holding international criminals of the Russian regime accountable for war crimes committed against Ukraine. It is noted that the coalition of interests and the coalition of actions do not always align, which, according to game theory, reduces the functional benefits of strategic cooperation.

Through hermeneutic and political-legal linguistic methods, numerous inconsistencies in strategic legislative acts defining Ukraine's foreign policy are identified, illustrating the ambiguity of criteria used to designate a particular international actor as a strategic partner. By analyzing Ukraine's interactions with the United States, Turkey, and China, the study highlights the multifaceted nature of foreign policy engagements while distinguishing them from strategic partnerships. This distinction is drawn by establishing clear "red lines" for partners based on specific signs and characteristics that qualify them as strategic partners for Ukraine.

The formulation of strategic partnership characteristics allows for the conclusion that strategic relations should be directed toward the realization of Ukraine's national interests, rooted in national values, with the objective of strengthening Ukrainian statehood and national identity, ensuring territorial integrity, the inviolability of state borders, national sovereignty, and independence, as well as recognizing and respecting Ukraine's international subjectivity and sovereign equality. The article proposes the legitimization of the most essential characteristics of strategic partnership within the updated Strategy of Ukraine's Foreign Policy.

Key words: *characteristics of strategic partnership, strategic partnership, coalition of interests, strategic policy, strategic course of the state, foreign policy, bilateral security agreements, international security, geostrategy of the Ukrainian State, Ukrainian civilizational identity, red lines, sovereign equality.*

В умовах руйнації геостратегічної конфігурації існує потреба у відході від застарілих кліше не лише в мові політиків, а й у теоретичних та аналітичних дослідженнях. Переважання суб'єктивізму, послуговування оцінними категоріями, намагання підлаштовувати зміст наукових статей під панівну владну парадигму, а також використання генераторів тексту, більш відомих як «штучний інтелект», формують умови для переосмислення й реального втілення в рамках наукових досліджень неопарадигми *Realpolitik*.

28 лютого 2025 року відбувся перший офіційний етап перемовин В. Зеленського й Д. Трампа в Білому Домі в США, який оприявнив різницю у розумінні ключових категорій стратегічного партнерства. Це зумовлює на теоретичному рівні визначити не лише ключову дефініцію, що здійснено нами в окремій статті, а й передусім ті ознаки, які описують ті чи інші відносини в контексті реалізації зовнішньополітичної стратегії (далі – ЗПС) як стратегічні.

Отже, сутність стратегічних відносин як політологічної категорії становлять ті ознаки, які її описують. Співвіднесення цих ознак із реальною практичною діяльністю у сфері зовнішньої політики уможливорює прагматично підходити до номінації певних відносин «стратегічними», а також до визнання того чи того міжнародного актора стратегічним партнером.

Дослідження виконано з метою встановлення ключових іманентних ознак стратегічного партнерства (далі – СП).

Практична необхідність дослідження полягає в необхідності формування чіткого переліку ознак, які описують та однозначно безпомилково ідентифікують зміст відносин як стратегічних. У *теоретичній царині* це покращить розуміння категорійно-понятійного апарату теорії геостратегії [1], політології, а також сприятиме урозвиненню політичної лінгвістики.

Методологія дослідження: політична лінгвістика, теорія ігор, політичний аналіз, теорія геостратегія, націєбезпекознавство, герменевтичний аналіз.

Принципами розвідки є українсько-, безпеко-, державо-, європоцентризм, що в сукупності пропонується називати синтетичним терміном *геостратегіоцентризм*.

Стратегічне партнерство – система міжнародних відносин між державами, реалізація яких передбачає досягнення спільних стратегічних і пріоритетних національних інтересів обох країн, відповідний розподіл ризиків, відповідальності й міжнародно-правових зобов'язань, безпекових гарантій між ними, з метою досягнення спільних стратегічних пріоритетів держав, взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі щодо формування (відновлення) якісно нових і/або модернізації (реконструкції) наявних міжнародних відносин, об'єктів і послуг, які потребують залучення стратегічного потенціалу обох держав, і користування (експлуатації) такими об'єктами й послугами з урахуванням впливу геостратегічних чинників на засадах визнання національних цінностей партнерів і суверенної рівності.

На підставі проведеного автором дослідження, власного досвіду правотворчої та політичної, консультативної та аналітичної діяльності формуємо *ознаки відносин стратегічного партнерства*, які може бути покладено в основу під час розроблення ЗПС України.

З урахуванням здійсненого авторського аналізу конкретних аспектів змісту процесів стратегічного партнерства, догматичного й герменевтичного аналізу відповідних документів, у яких визначено засади реалізації СП, а також позицій інших дослідників із цієї теми [2–8] формуємо *ознаки відносин стратегічного партнерства*:

– визначають засади спільної стратегічної політики в конкретно визначеній сфері міжнародних відносин;

- ґрунтуючись на визнанні цінностей партнерів, не завжди можуть характеризуватися *спільністю цінностей*;
- спрямовані на досягнення спільних стратегічних пріоритетних геостратегічних інтересів, слугують зміцненню балансу геостратегічних інтересів, міжнародного миру й спільної безпеки;
- побудовані на засадах ствердження цивілізаційної та національної ідентичності й відповідності національним традиціям державотворення, етноментальному коду нації, національному й релігійному світогляду;
- *розвивають і сприяють зміцненню дружніх міжнародних відносин, добросусідства, рівноправного та взаємовигідного співробітництва й відповідають докорінним інтересам народів*;
- *будуються на засадах взаємної поваги суверенної рівності одне одного, територіальної цілісності, непорушності й недоторканності державних кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи будь-які способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини й основних свобод, дружби та співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права*;
- *формалізуються у відповідних двосторонніх угодах, які можуть будуватися на підставі раніше укладених договорів, угод щодо СП, спільних заяв тощо. Мають ґрунтуватися на прихильності нормам міжнародного права й можуть слугувати основою для укладення інших секторальних угод для спільного розвитку відносин, необхідних для здійснення положень угоди про СП, **ратифікуються законодавчим органом***;
- *установлюються між акторами, що мають стратегічне значення одне для одного для здійснення узгоджених дій: готовність [9] ураховувати інтереси іншого СП, іти на компроміси з метою досягнення стратегічних цілей, у тому числі й за умови, якщо такі дії не ідентифікуються як однозначно доцільні для реалізації власних національних інтересів повною мірою*;
- *спільна реалізація СП сприяє якісному вдосконаленню міжнародних відносин у конкретно визначеному сегменті, а також наданню нової якості відносинам СП*;
- *передбачають чіткий механізм імплементації СП через створення на постійній чи тимчасовій основі комісій, рад, груп стратегічного партнерства (наприклад, Комісія СП Україна-США), тобто двосторонніх органів стратегічного рівня*;
- *обрання стратегічних партнерів зумовлено низкою корелятивно пов'язаних таких системних чинників, як геостратегічний ландшафт, баланс центрів сили, спільний геостратегічний курс, спільні геостратегічні орієнтації країн (угода про вільну торгівлю, доєднання до санкцій проти РФ. Наприклад, Туреччина є єдиною країною НАТО, яка не дослалася до санкцій проти РФ, отже, за цим критерієм Туреччина не може бути визнана для України стратегічним партнером, незважаючи на дотримання доктрини Монтре), динаміка сучасних інтеграційних і дезінтеграційних процесів тощо. Визначальною умовою є спільна зацікавленість саме у форматі СП*;
- *гарантує утримання від участі або підтримки будь-яких дій, спрямованих проти іншої сторони СП (дискримінаційних, гібридних тощо). Наприклад, розбіжності щодо трактування Україною та Німеччиною: 1) будови Північного потоку-2; 2) права України на застосування далекобійної артилерії вглибину РФ (ракти Taurus) з метою унеможливлення розвитку стратегічного потенціалу РФ і продовження війни проти України. Також нагадаємо, що саме А. Меркель як канцлер Німеччини прямо заблокувала вступ України до НАТО у 2008 році, про що відкрито заявила в мемуарах [10]. Отже, Німеччина, суто з прагматичних і наукових позицій не відповідає жодному критерію стратегічного партнерства й не може бути за умови збереження вектора зовнішньої політики щодо України визнана стратегічним партнером. Так само й стосовно режиму Трампа, діяльність якого заклала дестабілізаційні компоненти для СП між Україною*;
- *несуперечливість відносин СП з різними стратегічними партнерами. У разі нездоланного антагонізму й зіткнення геополітичних і геоекономічних інтересів між стратегічними партнерами перевага, відповідно до принципу україноцентризму, надається тій формі СП, у якій відбувається реалізація українських стратегічних пріоритетних національних інтересів*;
- *рівні стратегічного партнерства детерміновані актуальними й реальними векторами зовнішньої політики. Ось чому такі напрями СП України та США (п. 101 Стратегії ЗПД [11]), як, наприклад, «співробітництво щодо протидії глобальним змінам клімату», потребують вилучення з формату СП України та США (далі – СПУС), оскільки адміністрація Д. Трампа повністю змінила свою політику щодо педалювання «кліматичних змін» як надуманої глобальної загрози. А для України на одинадцятьому році війни проти РФ нині питання кліматичних змін не є стратегічно важливим у контексті СПУС*;

— передбачають максимальну інтенсифікацію зв'язків з усіма напрямками з метою досягнення спільної стратегічної мети СП.

Відзначимо, що варіативність цих критеріїв не є завжди оптимальною, оскільки йдеться про **стратегічне** партнерство, а не про тактичне або оперативне.

Так, Туреччина, сповідуючи концепцію стратегічної невизначеності, зміст якої ми розкрили у відповідній концептуальній монографії щодо сучасної геостратегії КНР [12], з одного боку, надає безпекову допомогу Україні, дотримується доктрини Монтре, унеможливаючи мілітаризацію Чорного моря, однак з метою реалізації власних стратегічних національних інтересів в економічній сфері не доєднується до санкцій проти РФ. Збільшення торговельного балансу з РФ, будова атомної станції й отримання Туреччиною ядерного палива можуть перетворити її зі сплячої та ядерної країни в реальну, а з огляду на окупацію частини Сирії у 2025 році під виглядом «боротьби з тероризмом і братньої допомоги новому сирійському уряду», а також пропозицій щодо приєднання Гази водночас у поєднанні з прагненням Ізраїлю до збереження військової присутності Росії в Сирії для запобігання домінуванню Туреччини, Президент Ердоган чітко позиціонує себе як імперський політик, що бажає відновити Османську імперію з ядерними амбіціями в контексті реваншизму неоімперіалізму. Про це ми писали й це прогнозували ще у 2002 році, досліджуючи геостратегічні наслідки для України реалізації *доктрини пантуризму* [13].

Це потрібно враховувати під час визнання окремими українськими політиками Туреччини «стратегічним» партнером. За такого випадку Туреччина прагне використовувати Україну для досягнення власних стратегічних зовнішньополітичних і безпекових цілей. Це ж маємо робити й ми, адже, окрім стратегічного, існують чимало інших форм і методів взаємовигідного співробітництва, які мають бути використані повною мірою для реалізації спільних із Туреччиною інтересів у рамках *коаліції інтересів*.

Тож існування безпекової угоди, яка є ситуативно вигідною Україні під час війни проти РФ, не перетворює Туреччину на стратегічного партнера, а становить вид ситуативної взаємодії з окремих секторальних питань, які не впливають на загальний стратегічний вектор відносин. Як Україна не змінить свій зовнішньополітичний курс щодо РФ через конструктивні відносини Туреччини з РФ, так і Туреччина не буде шкодити своїм економічним інтересам заради України через війну РФ проти України.

Тому наявність безпекових угод з іншими країнами радше становить ознаку партнерських відносин тактичного або оперативного характеру, але не має стосунку до відносин пріоритетного стратегічного характеру.

Зокрема, свого часу у 2005 році [14–15] І. Жовква запропонував типологію відносин стратегічного партнерства: «представницьке стратегічне партнерство», «стратегічне партнерство проти спільної загрози», «тактичне партнерство заради стратегічних результатів» та «асиметричне стратегічне партнерство» [16, с. 5].

Розвиваючи ці ідеї, Н. Середюк зазначає: «Стратегічне партнерство Україна-США можемо розцінювати як **асиметрично-позитивне**, Україна вбачає в США політичного партнера, спроможного допомогти стати їй на позиції європейського розвитку й гарантувати недоторканність і цілісність... слабка позиція української політики, її системна невизначеність постійно підривають основи двостороннього стратегічного партнерства» [17, с. 38]. Ґрунтовні дослідження щодо асиметрії міждержавних відносин містяться в роботі Г. Перепилиці [18], застосування положень яких значно розширює спектр розуміння багатозначності форм міждержавного співробітництва й у сфері зовнішньої політики.

Переважна більшість країн, із якими Україна реалізує відносини пріоритетного стратегічного характеру, не відповідають науковим критеріям стратегічного партнерства, тож надання цього статусу певним країнам здебільшого є волюнтаристичним актом політичного керівництва України, бажанням, яке не завжди має адекватний, симетричний, зворотний характер з боку іншої країни.

Політична доцільність перетворюється на стратегічну необґрунтованість.

Відтак для України окремі країни визначені в переліку таких країн, із якими наша держава прагне мати стосунки стратегічного характеру. Однак ці країни зі свого боку не маркують Україну своїм стратегічним партнером.

Тому в контексті наукового плюралізму ми **пропонуємо** суто прагматично підходити до визначення стратегічного партнерства, керуючись не сьогочасними бажаннями або оперативними чи тактичними політичними уподобаннями, а спираючись на методологічний апарат теорії міжнародних відносин, геостратегії та політології.

У плані наукової дискусії можливо детальніше та глибше вивчити підходи КНР. Політичні лідери цієї країни взагалі не ранжують держави за характером відносин на стратегічні, тактичні й оперативні,

а ґрунтуються на двосторонніх угодах і рівні включеності в реалізацію концепції «Один пояс, один шлях». Тобто участь у реалізації китайських національних інтересів є основним критерієм побудови відносин КНР з іншими державами. Причому така участь не гарантує підтримки КНР цієї країни в інших питаннях, якщо вони певною мірою суперечитимуть державним інтересам Китаю.

Суто з наукового боку, під час розгляду *стратегічного партнерства, відносин стратегічного характеру, стратегічного курсу, стратегічного співробітництва, зовнішньополітичних стратегій* конкретної держави тощо, звичайно ж, постає потреба в теоретичному осмисленні, концептуалізації цих напрямів і відповідної структуризації міжнародних відносин.

Водночас аналіз практичної сторони міжнародних відносин демонструє дискусійність навіть постановки питань про подальші поглиблені вивчення *стратегічного партнерства*, адже в умовах дальшого розвитку демократичних режимів в умовах неочевидної ефективності рівень стратегічної невизначеності лише зберігатиметься, оскільки навіть геостратегічний курс держави може змінюватися й варіюватися залежно від політичного світогляду та політичної ідеології представників партій, які на тому чи іншому етапі розвитку держави приходять до влади й реалізують зовнішню політику, а також стверджують пріоритетні національні інтереси, ґрунтуючись не стільки на національних інтересах, скільки на політичній ідеології партії, яку вони представляють. Таким чином, загальнодержавні інтереси підмінюються вузькопартійними, що наперед за умови розвитку електоральної демократії унеможливило говорити про стратегічний розвиток міжнародних відносин у контексті реалізації європейської цивілізаційної ідентичності.

В. Шамраєва відзначала, що «у вітчизняній політичній науці бракує комплексного аналізу розвитку взаємин між Україною та США з висвітленням їхньої еволюції до рівня стратегічного партнерства як форми міждержавної взаємодії з теоретичним обґрунтуванням визначення дефініції «стратегічне партнерство» [19, с. 13]. У цьому контексті свого часу Б. Тарасюк через відсутність серйозних наукових напрацювань навіть припустив, що практика стратегічного партнерства випереджає теорію [20].

Більше того, на нашу думку, за умови функціонування демократичних політико-правових режимів говорити про стратегічний курс держави вельми не легко. А отже, зі зміною влади відбувається трансформація стратегічних пріоритетів, змінюються й стратегічні партнери, що свідчить про перманентну й іманентну непередбачуваність дій міжнародних акторів. Тож це не відповідає змісту поняття геостратегії його семантичній валентності.

Відтак питання про стратегічне партнерство, надання тим чи іншим відносинам пріоритетного стратегічного характеру вважається таким, що потребує суттєвого наукового обґрунтування, у тому числі в аспекті реальності, доцільності й відповідності таких ранжувань міжнародних акторів національним інтересам.

Нашу позицію підтверджено в розвідці Надзвичайного і Повноважного Посла В. Хандогія, який акцентує на необхідності виходу «з полону зайвого символізму в питанні щодо рівня відносин зі США – стратегічні, спеціальні, головний союзник поза НАТО... натомість зосередитися на збільшенні доданої вартості відносин зі США в структурі наших глобальних зв'язків» [21, с. 708].

На сучасному етапі ведення війни проти РФ **ключовими ознаками, які покладено в основу визначення СП, були безпекові й економічні**, причому в різних варіаціях, інсинуаціях і контекстах з урахуванням національних інтересів кожної країни. Водночас окремі автори за допомогою тесту Грейнджера аргументують позицію про стратегічну роль США для України в політичній і військовій сферах, ніж в економічній, що зумовлює необхідність посилення економічної співпраці зі США [22, с. 44].

Декларативні цінності, на кшталт відданість ідеям боротьби з корупцією, побудова справедливого правосуддя, боротьба з кліматичними змінами, декарбонізація, демократія, захист прав людини, не є тими стрижнями, які визначають зміст стратегічного партнерства й тим більше геостратегії сучасної Української Держави. Утвердження цінностей має корелювати з процесом реалізації пріоритетних національних інтересів, рухати країну до розвитку, а не ставати перепорою лише задля відповідності нав'язуваним та інспірованим «цінностям» з метою отримання тієї чи іншої допомоги від партнерів. Цінності можуть бути різними, головне – їх визнання в рамках СП.

У цьому аспекті підтримуємо думки А. Голобородько щодо необхідності розвитку *цифрового стратегічного партнерства* через такі напрями, як співпраця, стратегія, партнерство, інтеграція, взаємодія, угода на макро-, мезо- й мікрорівні [23, с. 40–41].

Одним із напрямів СПУС може стати такий чинник, як подолання спільної *деіндустріалізації* як процесу стійкого зниження промислового потенціалу [24, с. 24], за якого за різними для кожної країни причин обидві держави мають однаковий результат: 1) щодо України – знищення об'єктів стратегічної інфраструктури, промислового потенціалу внаслідок збройної агресії РФ; 2) щодо США – через

економічні розрахунки розміщували переважну частину промислового виробництва за кордоном, що призвело до формування загрозливих передумов формування технологічного виробництва, зокрема від КНР.

Також окремі автори небезпідставно пропонують виходити з чітких економічних і математичних критеріїв, використання точних методів обрахування рівня стратегічності відносин. Зокрема, за обсягом торгівлі на перше місце посідає Китай, а другу і третю позицію з незначним відривом – Німеччина й Республіка Польща відповідно [25, с. 19]. Однак чіткої та унормованої позиції щодо СП з Польщею нині не встановлено. Більше того, риторика посадових осіб України у 2024 році засвідчила суттєвий дисонанс між реальним статусом стратегічного партнера й тими реальними діями, до яких удавалися уряди обох країн. Так само й із боку Польщі, незважаючи на війну РФ проти України, не відбулося збільшення витрат на оборону, які залишилися в межах НАТО на рівні 1,2% від ВВП.

За умови залишення й розвитку концепції стратегічного партнерства мають бути чітко визначені та легітимовані **ознаки цього партнерства**, вони мають бути чіткими, ясними, логічними й прозорими, а також бути сприйнятими та схваленими нашими партнерами, тобто **обопільно визнаними**.

Стратегічний характер відносин передбачає іманентну трансакційність та інтеракційність. На цю ж ознаку свого часу вказувала Н. Ржевська, відзначаючи, що сутністю СП є наявність міждержавної взаємодії, яка дає партнерам змогу, об'єднавши зусилля, досягти життєво важливих сфер співробітництва й мати довгостроковий характер [26, с. 229].

Висновуємо: **односторонніх стратегічних відносин не існує**.

Україні потрібно прагматично підходити до формування змісту стратегічного партнерства, ураховуючи надбання політичної науки, спираючись на досвід аналітиків і практиків. Лише вивірена методологія уможливить формування ефективних зовнішньополітичних стратегій у контексті реалізації геостратегії як комплексної системи смислів, ідей концепцій, секторальних стратегій і конкретних дій щодо гарантування реалізації національних інтересів і ствердження української цивілізаційної європейської ідентичності.

Література:

1. Ліпкан В.А. Політичні засади геостратегії сучасної Української Держави : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. 830 с.
2. Шелест Г. Стратегічне партнерство без стратегії : аналітична записка програми Безпекових студій Ради зовнішньої політики «Українська призма». 2021. URL: <https://prismua.org/>.
3. Фесенко М. Глобальне стратегічне партнерство провідних акторів: теоретико-методологічний вимір. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Міжнародні відносини»*. 2015. № 1 (43). С. 24–29.
4. Лисицин Е.М. Стратегічне партнерство – поняття сучасне. *Віче*. 1999. № 2 (83). С. 29–43; Шамшур О. Відносини України США: євроатлантичний контекст. *Наука і оборона*. 2008. № 3. С. 12–15.
5. Шербак Ю. Позначені безпрецедентним динамізмом. *Політика і час*. 1996. № 11. С. 4–5.
6. Чекаленко Л.Д. Зовнішньополітичні механізми забезпечення національної безпеки України : дис. докт. політ. наук : 23.00.04 / РНБО України НІПМБ. Київ, 2007. 437 с.
7. Шамраєва В.М. Українсько-американське стратегічне партнерство: концептуальні засади й практична реалізація : монографія.; ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Харків : Оберіг, 2015. 364 с.
8. Гандзюра І. Стратегічне партнерство як інструмент реалізації міжнародних двосторонніх відносин. *Юридичний вісник*. 202. № 1. С. 376–383. DOI: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i1.1654>.
9. Ліпкан В.А. Ідея політичної готовності. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2022. № 37. С. 190–201. URL: http://apfs.nuoua.od.ua/archive/37_2022/32.pdf. DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v037.2022.32>.
10. Merkel A., Baumann B. Freiheit. Erinnerungen 1954–2021. Kiepenheuer&Witsch, 2024. 736 s.
11. Стратегія зовнішньополітичної діяльності України : Указ Президента України від 26 серп. 2021 р. № 448/2021. *Офіційний вісник Президента України*. 2021. № 22. Ст. 1056.
12. Ліпкан В.А., Яковець А.В. Геостратегія сучасного Китаю : монографія / за загальною редакцією доктора юридичних наук, професора В.А. Ліпкана. Київ : В.А. Ліпкан, 2023. 384 с. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-97758-4-9>.
13. Ліпкан В.А. Сучасні загрози національній безпеці України: доктрина пантуранізму. *Вісник Львівського інституту внутрішніх справ України*. 2002. № 3. С. 168–176.
14. Жовква І.І. Стратегічне партнерство у зовнішній політиці України : дис. канд. політ. наук : 23.00.04. Київ, 2005. 213 с.
15. Жовква І.І. Моделі стратегічного партнерств *Актуальні проблеми міжнародних відносин* : збірник наук. праць. Київ : Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Ін-т міжнар. відносин, 2003. № 41. Ч. II. С. 32–38.
16. Жовква І.І. Стратегічне партнерство у зовнішній політиці України : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.04 «Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку» / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин. Київ, 2005. 26 с.
17. Середюк Н. Стратегічне партнерство Україна-США. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Міжнародні відносини»*. 2017. № 1 (46). С. 34–38.

18. Асиметрія міждержавних відносин / за ред. Г.М. Перепелиці, О.М. Субтельного. Київ : Вид. дім «Стилос», 2005. 555 с.
19. Шамраєва В.М. Стратегічне партнерство між Україною та США: концептуальне обґрунтування і практичне втілення : автореф. дис. ... докт. політ. наук : 23.00.04 «Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку» / Київський національний університет імені Тараса Шевченка МОН України. Київ, 2016. 37 с.
20. Тарасюк Б. Практика стратегічного партнерства випереджає теорію. *Національна безпека і оборона*. 2000. № 12. С. 67–70.
21. Хандогій В. Україна-США: 20 років стратегічного партнерства. (1996-2016). *Україна дипломатична* : науковий щорічник. Київ, 2016. Вип. 17. С. 708–716.
22. Василюк О.Б. Аналіз українсько-американських відносин за критеріями стратегічного партнерства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 13. Ч. 1. С. 40–44.
23. Голобородько А. Підходи до визначення сутності цифрового стратегічного партнерства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2021. Вип. 44. С. 36–42.
24. Арсєнко А., Петрушина Т. США та Україна: сценарії деіндустріалізації. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2014. № 2. С. 23–47.
25. Яремко Л.А., Яремків В.Г. Стратегічне партнерство як передумова розвитку зовнішньоекономічних зв'язків між державами. *Економіка і підприємництво*. 2022. № 1 (124). С. 15–22. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2022-1-2>.
26. Ржевська Н. Стратегічне партнерство Україна-США: становлення та прогноз. *Політичний менеджмент*. 2013. № 2. С. 226–233.